Этот электронный документ был загружен с сайта филологического факультета БГУ http://www.philology.bsu.by

ТЭМАТЫКА КСР
Гісторыя беларускай літаратуры др.пал.XIX ст.
(2 курс “Беларуская філалогія”)

1. ПАЭМА "ТАРАС НА ПАРНАСЕ" Ў БЕЛАРУСКІМ ЛІТАРАТУРАЗНАЎСТВЕ

Заданні:

1) Раскрыць этапы і характар палемікі пра час узнікнення паэмы "Тарас на Парнасе".
2) Ахарактарызаваць сувязь паэмы "Тарас на Парнасе" з рускім літаратурна-грамадскім рухам сярэдзіны XIX ст.
3) Вызначыць ролю А. Ельскага, М. Доўнар-Запольскага, Е. Раманава і Я. Карскага ў даследаванні паэмы "Тарас на Парнасе".
4) Назваць аргументы "за" і "супраць" аўтарства паэмы "Тарас на Парнасе" В. Дуніна-Марцінкевіча і А. Вярыгі-Дарэўскага.
5) Акрэсліць сутнасць версіі братоў Шаўцовых пра аўтарства паэм "Энеіда навыварат" І "Тарас на Парнасе".
6) Растлумачыць прычыны, па якіх К. Вераніцын лічыцца сёння найбольш верагодным аўтарам паэмы "Тарас на Парнасе".
7) Пералічыць аргументы на карысць аўтарства паэмы "Тарас на Парнасе" Ф. Тапчэўскага і Я. Вуля.
8) Раскрыць спецыфіку повязяў паэмы "Тарас на Парнасе" з традыцыямі антычнасці і беларускім фальклорам.
9) Акрэсліць жанрава-стылістычныя і кампазіцыйныя асаблівасці паэмы "Тарас на Парнасе".
10) Супаставіць ідэйную скіраванасць і паэтыку паэм "Энеіда навыварат" і "Тарас на Парнасе".
11) Растлумачыць у чым заключаецца нацыянальны каларыт паэмы "Тарас на Парнасе".
12) Ахарактарызаваць вобразы антычных багоў, якія фігуруюць у паэме "Тарас на Парнасе".
13) Раскрыць вобраз галоўнага героя паэмы "Тарас на Парнасе".
14) Пералічыць прозвішчы сучасных даследчыкаў паэмы "Тарас на Парнасе" і акрэсліць іх уклад у вывучэнне твора.
15) Прааналізаваць ідэйна-мастацкія асаблівасці верша "Два д'яблы".

Асноўная навуковая літаратура:

1. Кісялёў Г.В. Жылі-былі класікі. Мн., 2005.
2. Кісялёў Г.В. Пошукі імя.. Мн., 1978.
3. Кісялёў Г.В. Ад Чачота да Багушэвіча: Праблемы крыніцазнаўства і атрыбуцыі беларускай літаратуры XIX ст. Мн., 1993.
4. Киселёв Г.В. Разыскивается классик… Мн., 1989.
5. Лазарук М.А. Станаўленне беларускай паэмы. Мн., 1968.
6. Казбярук У. Міфы і рэальнасць: Яшчэ раз пра аўтарства паэмы "Тарас на Парнасе" // Літаратура і мастацтва. 1985. 29 сак.
7. Хаўстовіч М. Вераніцын ці Вуль? // XIX стагоддзе: Навукова-літаратурны альманах. Кніга другая. Мн., 2000. С. 188–192.
8. Запрудскі І. Ялегі Пранціш Вуль і пытанне атрыбуцыі паэмы "Тарас на Парнасе"// Працы кафедры гісторыі беларускае літаратуры Белдзяржуніверсітэта: Навуковы зборнік. Выпуск пяты. Мінск, 2004. С.49–62; Выпуск шосты. Мн., 2005. С. 60–71.

Дадатковая навуковая літаратура:

1. Шаўцоў П. Спрадвечнае. Мн., 1973.
2. Яскевич А.С. Становление белорусской художественной традиции. Мн., 1987.
3. Хаўстовіч М. Класік // ЛіМ. 1995. 8 вер.
4. Каваленка В.А. Вытокі. Уплывы. Паскоранасць: Развіццё беларускай літаратуры XIX – XX стагоддзяў. Мн., 1975.

2. ЖЫЦЦЁ І ТВОРЧАСЦЬ В. КАРАТЫНСКАГА (1831–1891)

Заданні:

1. Ахарактарызаваць асобу і светапогляд В. Каратынскага.
2. Раскрыць гісторыю творчага супрацоўніцтва В. Каратынскага і У. Сыракомлі.
3. Расказаць пра віленскі перыяд жыцця і творчасці В. Каратынскага.
4. Выпісаць з каментарыяў да паэмы "Таміла" цытаты, якія раскрываюць сутнасць эстэтычных поглядаў В. Каратынскага.
5. Паразважаць пра сувязь творчасці В. Каратынскага з беларускім фальклорам.
6. Вызначыць асноўныя матывы польскамоўнай лірыкі В. Каратынскага.
7. Вызначыць ідэю і сюжэтныя элементы (экспазіцыя, завязка, развіццё дзеяння, кульмінацыя, развязка, эпілог) у паэме "Таміла".
8. Назваць адрасат прадмовы і сатырычнага памфлета "Выпіў Куба да Якуба".
9. Распавесці пра лёс беларускамоўнай творчай спадчыны В. Каратынскага.

Этот электронный документ был загружен с сайта филологического факультета БГУ http://www.philology.bsu.by

10. Акрэсліць творчую гісторыю і ахарактарызаваць паэтыку верша "Уставайма, братцы!..".
11. Абмаляваць акалічнасці ўзнікнення верша "Далібог-то, Арцім…" і раскрыць яго праблематыку.
12. Прааналізаваць кампазіцыю і ідэйна-мастацкія асаблівасці элегіі "Туга на чужой старане".
13. Раскрыць тэматыку і праблематыку "Гутаркі старога дзеда" і "Гутаркі двух суседзяў" у сувязі з магчымым аўтарствам В. Каратынскага.
14. Ахарактарызаваць узаемаадносіны В. Каратынскага з М. Лясковым.
15. Пералічыць прозвішчы перакладчыкаў твораў В. Каратынскага на беларускую мову.

Тэксты:

Каратынскі В. Творы / Уклад., прадм. і камент. У. Мархеля. 2-е выд., дап. Мн., 1994.

Асноўная навуковая літаратура:

1. Запрудскі І. Штрыхі да творчай біяграфіі Вінцэся Каратынскага // Запрудскі І. Нарысы гісторыі беларускай літаратуры XIX стагоддзя. Мн., 2003. С. 49–74.
2. Мархель У. Вучань і пераемнік // Мархель У. Лірнік вясковы: Сыракомля ў беларуска-польскім літаратурным узаемадзеянні. Мн., 1983. С. 123–130, або Мархель У.І. Творчасць Уладзіслава Сыракомлі. Мн., 2005. С. 155–163.
3. Мархель У. Не шукаючы пахвалы… // Мархель У. Прысутнасць былога: Нарысы, артыкулы, эсэ. Мн., 1997. С. 148–158.
4. Мархель У. "Чым хата багата…" // Мархель У. Крыніцы памяці: Старонкі беларуска-польскага літаратурнага сумежжа. Мн., 1990. С. 124–135.
5. Мархель У. “Меў вольную і чулую душу…”: Літаратурная спадчына Віцэся Каратынскага // Роднае слова. 2001. № 8. С. 13–17.

Дадатковая навуковая літаратура:

1. Гапава В. Вінцэсь Каратынскі і М.С. Ляскоў // Літаратура і мастацтва. 1970. 30 студз.
2. Кісялёў Г. Ад Чачота да Багушэвіча: Праблемы крыніцазнаўства і атрыбуцыі беларускай літаратуры XIX ст. Мн., 1993.
3. Кісялёў Г Вінцэсь Клімовіч з вёскі Перасека // Кісялёў Г. Героі і музы: Гісторыка-літартурныя нарысы. Мн., 1982. С. 142–150.
4. Клейн Б. В годину смятения: Белорусская поездка Н. Лескова // Неман. 1979. № 2.
5. Конон В.М. Эстетические взгляды В. Коротынского и В. Дунина-Марцинкевича // Дорошевич Э., Конон В. Очерк истории эстетической мысли Белоруссии. М., 1972. С. 159–170.
6. Мальдзіс А. Вінцэсь Каратынскі // Мальдзіс А. Падарожжа ў XIX стагоддзе. Мн., 1969. С. 64–74.
7. Мальдзіс А. Творчае пабрацімства: Беларуска-польскія літ. узаемасувязі ў XIX ст. Мн., 1966.
8. Нарысы па гіторыі беларуска-рускіх літ-ных сувязей: У 4 кн. Мн., 1993. Кн.1: Старажытны перыяд – XIX ст.
9. Пачынальнікі: З гісторыка-літаратурных матэрыялаў XIX ст. / Уклад. Г.Кісялёў. Мн., 1977, 2003.
10. Тальвирская З. Некоторые вопросы общественного движения в Литве и Белоруссии в конце 50-х – начале 60-х гг. и подпольная литература // Революционная Россия и революционная Польша (вторая половина XIX в.): Сб. ст. М., 1967. С. 5–77.

3. ПУБЛІЦЫСТЫКА БЕЛАРУСКІХ НАРОДНІКАЎ

Заданні:

1. Ахарактарызаваць склад беларускай народніцкай фракцыі і іх дзейнасць.
2. Акрэсліць стаўленне да беларускіх народнікаў расійскай паліцыі і польскай прэсы.
3. Вызначыць асноўныя ідэі адозвы “Да беларускай моладзі”.
4. Раскрыць сутнасць будзіцельскага і асветніцкага пафасу і змест “Пісьма пра Беларусь” Данілы Баравіка.
5. Распавесці пра палемічны характар “Паслання да землякоў-беларусаў” Шчырага беларуса.
6. Даць агульную характарыстыку зместу публікацый першага нумару часопіса “Гомон”.
7. Ахарактарызаваць матэрыялы, змешчаныя ў другім нумары часопіса “Гомон”.
8. Акрэсліць пазіцыю беларускіх народнікаў па нацыянальным пытанні.
9. Абмаляваць стаўленне беларускіх народнікаў да сацыяльных праблем.
10. Вызначыць, якім бачылася мінулае Беларусі беларускім народнікам.
11. Вызначыць, якой беларускія народнікі бачылі будучыню Беларусі.
12. Вызначыць, якая ацэнка давалася дзейнасці і публіцыстыцы беларускіх народнікаў у 80-я гг. XX ст.

Тэксты:

Публицистика белорусских народников / Сост. С.Х. Александровича и И.С. Александрович. Мн., 1983.

Асноўная навуковая літаратура:

1. Александрович И.С. Предисловие // Публицистика белорусских народников / Сост. С.Х. Александровича и И.С. Александрович. Мн., 1983. С. 3–18.

Этот электронный документ был загружен с сайта филологического факультета БГУ http://www.philology.bsu.by

2. Александровіч С. Яны выдавалі "Гоман" // Александровіч С. Слова – багацце: Літаратурна-крытычныя артыкулы. Мн., 1981. С. 318–335.

Дадатковая навуковая літаратура:

1. Лосинский Н.Б. Революционно-народническое движение в Белоруссии, 1870–1884 гг. Мн., 1983.
2. Самбук С.М. Революционные народники Белоруссии (70-е – начало 80-х гг. XIX в.). Мн., 1972.
3. Александровіч С.Х. Пуцявіны роднага слова: Праблемы развіцця беларускай літаратуры і друку другой паловы XIX – пачатку XX ст. Мн., 1971.

4. БЕЛАРУСКІЯ ПІСЬМЕННІКІ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ XIX СТАГОДДЗЯ
(Гісторыка-літаратурныя матэрыялы)

Заданні:

1. Ахарактарызаваць водгукі на творы В. Дуніна-Марцінкевіча, змешчаныя ў "Дзённіку варшаўскім".
2. Акрэсліць крытычныя заўвагі У. Сыракомлі да беларускіх твораў В. Дуніна-Марцінкевіча.
3. Вызначыць стаўленне А.Плуга да творчасці В. Дуніна-Марцінкевіча.
4. Раскрыць пафас ліста В. Дуніна-Марцінкевіча ў рэдакцыю "Газеты польскай".
5. Распавесці пра акалічнасці літаратурнага "поспеху" В. Дуніна-Марцінкевіча (паводле прысвячэння "Уладзіславу Сыракомлі").
6. Ахарактарызаваць некралог пра В. Дуніна-Марцінкевіча "Беларускі пясняр".
7. Якая ацэнка дадзена перакладу В. Дуніна-Марцінкевіча ў артыкуле "Пан Тадэвуш" на Беларусі?
8. Акрэсліць стаўленне чыноўнікаў ад цэнзуры да камедыі "Пінская шляхта".
9. Вызначыць, якую ацэнку творчасці В. Дуніна-Марцінкевіча даў Янка Купала.
10. Ахарактарызаваць прыжыццёвыя водгукі (Саподзькі, Раманава, часопіса "Край") на творы Ф. Багушэвіча.
11. Асоба і жыццёвы шлях Ф. Багушэвіча паводле некралогаў (Радзіна, Уземблы, Роўбы).
12. Акрэсліць адносіны цэнзуры да творчасці Ф. Багушэвіча (паводле архіўных дакументаў).
13. Ахарактарызаваць прадмову да зборніка Янкі Лучыны (Я. Неслухоўскага) "Паэзія".
14. Асоба і паэзія Я. Лучыны ў ацэнках А. Свентахоўскага, А. Драгашэўскага, І. Хржаноўскага.
15. Вызначыць, якую ацэнку творчасці Я. Лучыны даў Максім Багдановіч.

Тэксты:

Александровіч С.Х., Александровіч В.С. Беларуская літаратура XIX – пачатку XX ст.: Хрэстаматыя крытычных матэрыялаў. Мн., 1978. С. 58–123.

Асноўная навуковая літаратура:

1. Александровіч С.Х. Пуцявіны роднага слова: Праблемы развіцця беларускай літаратуры і друку другой паловы XIX – пачатку XX ст. Мн., 1971.
2. Кісялёў Г. Спасцігаючы Дуніна-Марцінкевіча: Спроба навуковай сістэматызацыі дакументаў і матэрыялаў. Мн., 1988.
3. Содаль У. "От быў чалавек… ": Асоба Францішка Багушэвіча вачыма сучаснікаў і нашчадкаў // Роднае слова. 2001. № 4.
4. Майсейчык А. Паэзія Янкі Лучыны ў ацэнках польскіх і беларускіх літаратуразнаўцаў // Янка Лучына ў кантэксце самаідэнтыфікацыі беларускай літаратуры: Матэрыялы рэсп. навук. канф. (Мінск, 25 мая 2001 г.). Мн., 2002. С. 70–75.

Дадатковая навуковая літаратура

1. Навуменка І.Я. Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч. Мн., 1992.
2. Янушкевіч Я. Беларускі Дудар. Мн., 1991.
3. Барысенка В. В. Францішак Багушэвіч і праблема рэалізма ў беларускай літаратуры XIX стагоддзя. Мн., 1957.
4. Майхрович С.К. Жизнь и творчество Ф. Богушевича. Мн., 1961.
5. Содаль У. Сцежкамі Мацея Бурачка: Пошукі, замалёўкі, нарысы. Мн., 1991.
6. Майхровіч С. Янка Лучына: Жыццё і творчасць. Мн., 1952.
7. Уладыкоўская-Канаплянік Л. Акварэлі любові: Канцэпцыя нацыянальнага светапогляду ў творчасці Янкі Лучыны. Мн., 2000.